

РЕШЕНИЕ

№ 10299

гр. София, 16.03.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, V КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 13.02.2026 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Пламен Горелски

ЧЛЕНОВЕ: Маргарита Йорданова
Димитър Петров

при участието на секретаря Мая Георгиева и при участието на прокурора Милен Ютеров, като разгледа дело номер **11641** по описа за **2025** година докладвано от съдия Маргарита Йорданова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по касационна жалба на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“, чрез пълномощник, както и по касационна жалба на С. А., чрез пълномощник, срещу Решение № 20015/11.06.2025 г. по адм. дело № 78/2025 г. по описа на АССГ, I отделение, 64 състав, с което е уважена исквата претенция на С. А., изтърпяващ наказание „лишаване от свобода“ в Затвора-гр. С. за присъждане на обезщетение за претърпени неимуществени вреди при престоя му в затвора-гр. С., в периода 11.06.2016-13.12.2024 г., в размер на 4 000 лв.

В касационната жалба от Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ е посочено, че решението е необосновано, в частта с която Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ е осъдена за заплати на С. А. обезщетение в размер на 4 000 лв. за претърпени неимуществени вреди в периода 11.06.2016-13.12.2024 г. Твърди се, че не е налице незаконосъобразно бездействие от страна на главна дирекция „изпълнение на наказанията“, представляващо нарушение по чл. 3, ал. 2 от ЗИНЗС, поради което исквата претенция е изцяло неоснователна. Моли се решението да бъде отменено в частта на присъденото в полза на лишения от свобода обезщетение, като предявения иск бъде отхвърлен изцяло.

В касационната жалба, подадена от С. А., чрез процесуален представител, е посочено, че са налице основания за присъждане на обезщетение в по-висок размер. Моли се оспореното решение да бъде отменено, като исквата претенция бъде уважена в пълен размер. Претендират се

разноски.

В съдебно заседание касаторът и ответник Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ не се представлява. В постъпила по делото молба чрез процесуалния си представител моли касационната жалба, подадена от ГДИН да бъде уважена. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Ответникът и касатор С. А. в съдебно заседание, чрез процесуалния си представител, поддържа касационната си жалба и моли тя да бъде уважена. Оспорва касационната жалба, подадена от ГДИН и моли същата да бъде отхвърлена като неоснователна. Претендира разноски.

Представителят на Софийска градска прокуратура изразява становище за неоснователност на касационната жалба на ГДИН и основателност на касационната жалба, подадена от С. А..

Административен съд София – град, V касационен състав, като се запозна с обжалваното съдебно решение, съобрази доводите и възраженията на страните и обсъди наведените касационни основания и тези по чл. 218, ал. 2 от АПК, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Касационните жалби са допустими, като подадени от легитимирано лице, в срока по чл. 211, ал. 1 от АПК, срещу съдебен акт, който подлежи на касационен контрол.

Разгледани по същество са неоснователни.

Решението на първоинстанционния съд е валидно, допустимо и правилно.

Касационният състав споделя изводите за частична основателност на исковата претенция.

Съгласно чл. 284, ал. 1 от ЗИНЗС, държавата отговаря за вредите, причинени на лишени от свобода и задържани под стража от специализираните органи по изпълнение на наказанията в резултат на нарушения на чл. 3. Според чл. 3, ал. 1 от ЗИНЗС, осъдените и задържаните под стража не могат да бъдат подлагани на изтезания, на жестоко, нечовешко или унижително отношение. Според ал. 2 на същата разпоредба, за нарушение на ал. 1 се смята и поставянето в неблагоприятни условия за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода или задържането под стража, изразяващи се в липса на достатъчно жилищна площ, храна, облекло, отопление, осветление, проветряване, медицинско обслужване, условия за двигателна активност, продължителна изолация без възможност за общуване, необоснована употреба на помощни средства, както и други подобни действия, бездействия или обстоятелства, които уронват човешкото достойнство или пораждат чувство на страх, незащитеност или малоценност. Тълкуването на цитираните разпоредби налага извода, че е установено задължение за затворническата администрация за осигуряване на благоприятни условия за изтърпяване на наказанието „лишаване от свобода“ и мярката „задържане под стража“.

За да бъде основателен искът по чл. 284, ал. 1 от ЗИНЗС, следва да са налице кумулативно три предпоставки: действие или бездействие на орган по изпълнение на наказанията в нарушение на чл. 3 от ЗИНЗС, причинени вреди в резултат на извършените действия или бездействия и причинно-следствена връзка между настъпилите имуществени или неимуществени вреди и действията или бездействията на съответната администрация.

По делото е установено, че С. А. в процесния период е бил настанен в Затвора-гр. С.. Видно от представените доказателства по делото събрани в хода на проведеното съдебно производство са доказани неблагоприятни условия за изтърпяване на наказанието „лишаване от свобода“ в нарушение на чл. 3, ал. 2 от ЗИНЗС, поради което на ищеца следва да бъде присъдено обезщетение в размер на 4 000 лв. за претърпени неимуществени вреди в резултат на наличие на дървеници. Мотивите на първоинстанционния съд се споделят напълно от настоящия касационен състав и не следва да се преповтарят.

Касационният състав споделя изцяло изводите на първоинстанционния съд относно

размера на определеното обезщетение. Присъденото обезщетение съответства на нормата на чл. 52 от ЗЗД. Неоснователно е възражението направено в касационната жалба, подадена от С. А., направено в касационната жалба относно размера на присъденото обезщетение. Според чл. 52 от ЗЗД, размерът на обезщетението за претърпените неимуществени вреди се определя по справедливост. В случая, при определяне размера на присъденото обезщетение от първоинстационния съд са съобразени всички факти и обстоятелства, относно претърпените от ищеца неимуществени вреди и действията на затворническата администрация, станали причина за това.

При този изход на спора – неоснователност и на двете касационни жалби, в полза на страните не следва да се присъждат разноски за касационна инстанция.

С оглед на гореизложеното и на основание чл. 221, ал.2 от АПК, Административен съд София-град, V касационен състав,

Р Е Ш И:

ОСТАВЯ В СИЛА Решение № 20015/11.06.2025 г., постановено по адм. дело № 78/2025 г. по описа на АССГ, I отделение, 64 състав.

РЕШЕНИЕТО е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.